

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
“ ” _____ 2025 - ci il

Fənn sillabusu:

İxtisas: 6007007 – Meşəçilik

Fakültə: Aqrar və mühəndislik

Kafedra: Aqrar elmlər

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: “Bəzək bağçılığı və peyzaj dizaynı” Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin Elmi-Metodik şurasının “Kənd təsərrüfatı” bölməsinin 09.01.2009-cu il tarixli iclasının qərarı protokol N 22/1 ilə təsdiq edilmişdir.

I.Fənn haqqında məlumat:

Kodu: İPF-B25

Tədris ili: IV (2025/2026).

Smestr: VIII

Tədris yükü: cəmi: 40 saat. Auditoriya saati 14 (10 saat müh., 4 saat lab.)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

II.Müəllim haqqında məlumat: Həsənov Tahir Həsənağa oğlu

Məsləhət günləri və saati: IV gün saat

E-mail ünvanı: hmerdan137@gmail.com

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küçəsi, 170A

III.Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

1. Həsənov Z.M, Əliyev.C.M. “Meşəçilik” Bakı, 2011, 519 s.
2. O.İbadlı, Ağamirov Ü. Bayramov A. “Gülçülük” Bakı 2003
3. O.İbadlı, Mehdiyev A. “Abşeron şəraitində sarmaşan bitkilərin becərilməsi” Bakı 2006
4. Q.Cəlilov Ə M.Xəlilov “Dekorativ yaşıllaşdırma” Bakı 1982
5. Ə.Əhmədzadə “Azərbaycanda gülçülük” Bakı 1989
6. L.İ.Kolesnikov “Dekorativ dendrologiya” Moskva 1994
- 7.C.Əliyev, H.Yusifov “Bəzək bağçılığı” Gəncə 1993

IV.Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənnin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V.Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Proqram tədris planında “Bəzək bağçılığı və peyzaj dizaynı” fənni üzrə nəzərdə tutulmuş bütün məsələləri əhatə edir. Tələbə bu proqram əsasında formalı ağac və kolların yaradılmasında istifadə edilən mexanizmlər, qurğular, dayaqlar, alət və avadanlıqlarla tanış olur, onların istifadə yollarını öyrənir, hər bir bəzək formasının yaradılması prinsipini mənimsəyir, onun praktiki icrasını həyata keçirir və landşaft quruculuğunda onların yerini müəyyənləşdirməyi öyrənir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində 50 bala aşağıdakılar aiddir:

20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollektivlərinin nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq meyarları nəzərə alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal – tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal – tələbə keçirilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilər;
- 8 bal – tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal – tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal – tələbənin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal – tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal – tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal – tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1 – 2 bal – tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal – suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17 – dən az olmamalıdır. əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91 – 100	əla	A
2.	81 – 90	çox yaxşı	B
3.	71 – 80	yaxşı	C
4.	61 – 70	kafi	D
5.	51 – 60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri – kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə 10 saat, laborator 4 saat. Cəmi: 14 saat.

№	Mühazirə	Mühazirə	Laborator
1.	<p>Mövzu 1: Bəzək bağçılığı fənninin predmeti, məqsədi və vəzifələri. Bəzək bitkilərinin təsnifatı.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bəzək bağçılığı fənninin predmeti. 2. Bəzək bağçılığı fənninə giriş və digər elmlərlə əlaqəsi. 3. Bəzək bağçılığının mənşə mərkəzləri və inkişaf tarixi. 4. İynəyarpaqlı ağacların bəzək bağçılığında tətbiq edilməsi. 5. Enliyarpaqlı ağac və kolların bəzək bağçılığında tətbiq edilməsi. 	2	
2.	<p>Mövzu: 2 Bəzək bağçılığın ağac və kol bitkilərinin sahədə yerləşdirilməsi prinsipləri.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bağların salınması üçün ərazilərin seçilməsi. 2. İşığa tələbkar ağac və kollar 3. Kölgəyə davamlı ağac və kollar. 4. Bəzək bağçılığında ağac və kolların çətir formaları. 5. Yaşıllıqlara aqrotexniki qulluq edilməsi. 	2	
3.	<p>Mövzu: 3 Bəzək bağçılığında ağac və kolların yerləşdirilməsi.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bağ salarkən ərazilərin seçilməsi qaydaları. 2. Yaşıllıqların tərkibi və quraşdırılması. 3. Bağların salınma layihəsi və bağ-park üsulları. 4. Yaşıllıq sistemi və onların təsnifatı. 5. Park, bağlarda əkiləcək ağac və kol cinsləri. 6. Ağacların ziyanverici və xəstəlikləri ilə mübarizə tədbirləri. 	2	
4.	<p>Mövzu: 4 Landşaft dizaynında çiçəkli ağac və kollar. Calağ vurma üsullarından istifadə olunması.</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qızılgülün bioloji xüsusiyyətləri və yayılma arealı. 2. Qızılgülün bəzək bağçılığında tətbiq olunması. 	2	

	3. Sarmaşan qızılgüllərdən istifadə olunması. 4. Yasəmən bitkisinin bioloji xüsusiyyətləri və bəzək bağçılığında istifadə edilməsi. 5. Birgöz bitkisinin bəzək bağçılığında becərilməsi. 6. Süni çətir formalarının calaq vurma yolu ilə yaradılmasının nəzəri əsasları. 7. Bəzək bağçılığında calaq vurma üsulları.		
5.	Mövzu: 5. Landşaft dizaynında müasir və klassik həcmli formalar. Topiar incəsənətin tarixi və müasir şəraitdə yeri Plan: 1. Topiar incəsənətin tarixi və müasir şəraitdə yeri. 2. Ağac və kol bitkilərinin çətirlərinə verilən forma tipləri 3. Qazonun yaradılması və qulluq qaydaları 4. Landşaft dizaynında şaquli yaşıllıqlar və sarmaşan bitkilərdən istifadə olunması. 5. Ağac bitkilərindən topiar məqsədlər üçün istifadə olunması 6. Ağac və kolların çətirlərinə qulluq olunması və budanması 7. Çiçəkli bitkilərdən istifadənin əhəmiyyəti	2	
	Cəmi:	10 saat	

№	Laborator məşğələ	Saat	Tarix
1	Mövzu: Bağ salarkən ərazilərin seçilməsi qaydaları.	2	
2	Mövzu: Bağların salınma layihəsi və bağ-park üslubları.	2	
	Cəmi:	4 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Sorgu və məlumat mənbələrindən istifadəni sərbəst işləməyi;

Kursun mövzuları üzrə və metodik ədəbiyyatlarla işləməyi;

Elektron vasitələrindən istifadə etməyi;

Təbii ekosistemlərdə bitki populyasiyalarında müşahidə və təcrübi tədqiqatlar aparmaq;

KT-dən və elektron resurslarından istifadə etməyi;

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş)
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- qrup qiymətləndirməsi;
- ekspert metodu;

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

FTN 1. Bəzək bitkilərinin bioekoloji xüsusiyyətlərini, mənşəyini və təsnifatını bilməli.

FTN 2. Bəzək bitkilərindən yaradılan kompozisiyaların təyinatını və təsnifatını mənimsəməli.

FTN 3. Bəzək bitkilərinə kompozisiyaların verilməsi üsullarını tanımalı.

FTN 4. Bəzək bitkiləri assortimentini və onların ərazidə yerləşdirilməsini bilməli.

FTN 5. Bəzək bitkilərindən müxtəlif kompozisiyalar yaratmağı bacarmalı.

FTN 6. Bəzək bitkiləri assortimentini zənginləşdirməyi, tolerant və dekorativ bitkilərdən istifadəni həyata keçirməli.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Kollektiv sualları:

1. Bəzək bağçılığı fənninin predmeti.
2. Bəzək bağçılığı fənninə giriş və digər elmlərlə əlaqəsi.
3. Bəzək bağçılığının mənşə mərkəzləri və inkişaf tarixi.

4. Bağların salınması üçün ərazilərin seçilməsi.
5. Bəzək bağçılığında ağac və kolların çətir formaları.
6. Yaşıllıqlara aqrotexniki qulluq edilməsi.
7. Yaşıllıqların tərkibi və quraşdırılması.
8. Bağların salınma layihəsi və bağ-park üslubları.
9. Yaşıllıq sistemi və onların təsnifatı.
10. Park, bağlarda əkiləcək ağac və kol cinsləri

XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

--blok--

1. Bəzək bağçılığı fənninin predmeti.
2. Bəzək bağçılığı fənninə giriş və digər elmlərlə əlaqəsi.
3. Bəzək bağçılığının mənşə mərkəzləri və inkişaf tarixi.
4. İynəyarpaqlı ağacların bəzək bağçılığında tətbiq edilməsi.
5. Enliyarpaqlı ağac və kolların bəzək bağçılığında tətbiq edilməsi.
6. Bağların salınması üçün ərazilərin seçilməsi.

--blok--

7. İşığa tələbkar ağac və kollar
8. Kölgəyə davamlı ağac və kollar.
9. Bəzək bağçılığında ağac və kolların çətir formaları.
10. Yaşıllıqlara aqrotexniki qulluq edilməsi.
11. Bağ salarkən ərazilərin seçilməsi qaydaları.
12. Yaşıllıqların tərkibi və quraşdırılması.

--blok--

13. Bağların salınma layihəsi və bağ-park üslubları.
14. Yaşıllıq sistemi və onların təsnifatı.
15. Park, bağlarda əkiləcək ağac və kol cinsləri.
16. Ağacların ziyanverici və xəstəlikləri ilə mübarizə tədbirləri.
17. Qızılgülün bioloji xüsusiyyətləri və yayılma arealı.
18. Qızılgülün bəzək bağçılığında tətbiq olunması.

--blok--

19. Sarmaşan qızılgüllərdən istifadə olunması.
20. Yasəmən bitkisinin bioloji xüsusiyyətləri və bəzək bağçılığında istifadə edilməsi.
21. Birgöz bitkisinin bəzək bağçılığında becərilməsi.
22. Süni çətir formalarının calaq vurma yolu ilə yaradılmasının nəzəri əsasları.
23. Bəzək bağçılığında calaq vurma üsulları.
24. Topiar incəsənətin tarixi və müasir şəraitdə yeri.

--blok--

25. Ağac və kol bitkilərinin çətirlərinə verilən forma tipləri
26. Qazonun yaradılması və qulluq qaydaları
27. Ladşaft dizaynında şaquli yaşıllıqlar və sarmaşan bitkilərdən istifadə olunması.
28. Ağac bitkilərindən topiar məqsədlər üçün istifadə olunması
29. Ağac və kolların çətirlərinə qulluq olunması və budanması
30. Çiçəkli bitkilərdən istifadənin əhəmiyyəti

“s/f. Bəzək bağçılığı və peyzaj dizaynı” fənninin sillabusu – 6007007 “Meşəçilik” ixtisasının tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “Aqrar elmləri” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (19 dekabr 2025 - ci il, protokol № 04)

Fənn müəllimi:

m. T.H.Həsənov

Kafedra müdiri:

dos.İ.C.Kərimov